

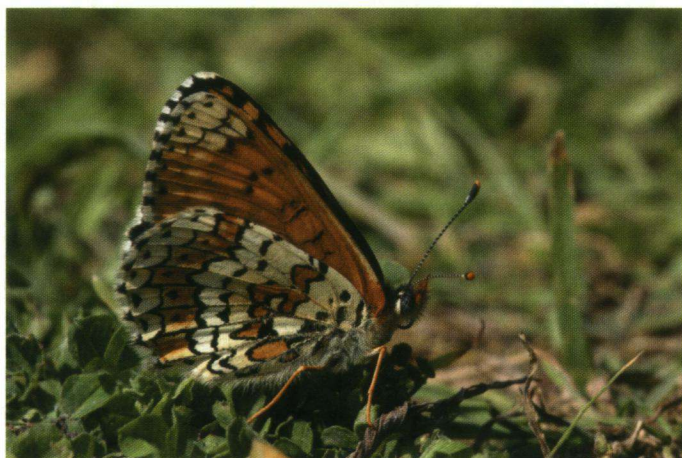
Opmerkelijk

Tekst: Dick Groenendijk

Het voorjaar van 2004 heeft een hele reeks opmerkelijke waarnemingen opgeleverd. Door de soms bijzondere weersomstandigheden werden er al heel vroeg verschillende soorten trekvlinders waargenomen. De distelvlinders uit de maand februari kwamen in de vorige aflevering van Opmerkelijk al aan de orde, maar er gebeurde meer.

Trekvlinders Van de echte trekvlinders waren vooral de mel- dingen van vroege luzernevlinders opvallend. Waarnemingen uit het voorjaar zijn normaal gesproken schaars, maar nu ontvingen we meerdere meldingen van beide soorten uit de maanden april en mei. De meeste waarnemingen betroffen gele luzernevlinders, maar ook enkele oranje luzernevlinders werden gezien. Ook de kolibrievlinder was er erg vroeg bij. In maart en april werden er door het hele land alweer kolibrievlinders gezien en het vermoeden werd uitgesproken dat de kolibrievlinder in Nederland na het superjaar 2003 zou hebben overwinterd. Andere soorten dagvlinders met een zwervend karakter die werden gezien betroffen een resedawitje bij Amsterdam op 20 april (zie foto) en een koningspage op 23 mei bij Puttershoek.

Aardbeivlinder en bont dikkopje De laatste jaren lijkt het erop dat het bont dikkopje zich in het zuiden van Nederland aan het uitbreiden is. Op een nieuwe plek, namelijk de Zurenhoeck ten zuidoosten van Bergen op Zoom werden tijdens een broedvogelinventarisatie zeven exemplaren van het bont dikkopje aangetroffen. Het betreffende terrein is van het Brabants Landschap en deze nieuwe vindplaats is daarmee de meest westelijke in Nederland. Ook van de aardbeivlinder werd een nieuwe

Dit is een van de twee exemplaren van de veldparelmoervlinder die eind mei en begin juni op de Sint Pietersberg waren gezien. Voorbode van een definitieve vestiging?

Iman Keuchenius

Dit resedawitje werd op 20 april waargenomen en gefotografeerd bij Amsterdam op de Diemerzeedijk. Mooi meeegenomen voor een startende vlinderaar!

populatie gevonden. Zowel op 15 en 16 mei werd een aantal exemplaren gezien in de omgeving van Deventer.

Veldparelmoervlinder Al lang is er de hoop dat de veldparelmoervlinder weer in Nederland opduikt, nadat de soort al jarenlang geen populaties meer heeft gehad. Net over de grens in België is nog steeds wel een aantal populaties en de soort heeft een duidelijke neiging om in de buurt van dergelijke populaties op zoek te gaan naar nieuwe leefgebieden. Op 30 mei werd er een exemplaar van de veldparelmoervlinder gezien op de Sint Pietersberg bij Maastricht (zie foto). Het ging om een vrouwtje en de hoop was natuurlijk dat er meer exemplaren zouden volgen. Groot was de verrassing toen er op 6 juni opnieuw een exemplaar werd gezien en ook het vrouwtje van 30 mei – herkenbaar aan de beschadiging - nog steeds rondvlog. De terreinen van de Sint Pietersberg worden steeds vlinderrijker en ook voor de veldparelmoervlinder lijken er kansen te liggen voor een vestiging. Dat zou heel bijzonder zijn, maar zeker niet onmogelijk. Er lijkt op diverse stukjes op de Sint Pietersberg geschikt biotoop aanwezig. De soort legt de eitjes onder andere op smalle weegbree, maar de waardplanten moeten wel op een zeer open, schrale en warme bodem staan. Dat maakt daarom niet zomaar elk overhoekje geschikt.

Teunisbloempijlstaart De teunisbloempijlstaart (*Proserpinus proserpina*) is een vertegenwoordiger uit de familie van de pijlstaarten. Oorspronkelijk komt de soort vooral in Mid- den- en Zuid-Europa voor. Sinds 1996 wordt de teunisbloempijlstaart op diverse locaties in Zuid-Limburg gezien. Meestal betreft het vondsten van rupsen en niet altijd is de oorsprong helemaal duidelijk. Maar op 19 mei werd een vlinder waargenomen op licht in Schin op Geul. De status van deze op de Habitatrichtlijn vermelde soort is niet helemaal duidelijk, maar het begint er op te lijken dat deze soort steeds vastere voet in Nederland krijgt. ■

Actuele bijzondere waarnemingen kunt u vinden op www.vlinderstichting.nl. Daar vindt u op de openingspagina altijd het laatste vlinder- en libellennieuws.

Robert Keldraar